

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
імені П. Л. ШУПИКА**

**КАФЕДРА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ, ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА
СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОГО КОМПОНЕНТУ ЄДИНОГО
ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ (ЄДКІ)
ОБ'ЄКТИВНИЙ СТРУКТУРОВАНИЙ ПРАКТИЧНИЙ (КЛІНІЧНИЙ)
ІСПИТ (ОСП(К)І)**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)
спеціальність: 227 Терапія та реабілітація
спеціалізація: 227. 1 Фізична терапія
освітньо-професійна програма: Фізична терапія
мова навчання: українська

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри реабілітаційної
медицини, фізичної терапії та спортивної
медицини

_____ Олександр ВЛАДИМИРОВ
Протокол засідання кафедри
від 12.03.2026 № 3

1. Практичні навички фізичного терапевта з оцінювання в неврологічній практиці

1. Обстеження свідомості та тяжкості стану пацієнта (шкала ком Глазго)
2. Оцінювання м'язово-суглобового відчуття (пропріорецепція)
3. Модифікована шкала спастичності Ашфорт
4. Проби виявлення прихованих парезів (верхня та нижня по Менгацціні)
5. Проби виявлення прихованих парезів (верхня та нижня по Баре)
6. Оцінювання глибоких рефлексів верхньої кінцівки
7. Оцінювання глибоких рефлексів нижньої кінцівки
8. Визначення сили м'язів верхньої кінцівки за індексом Мотрісіті
9. Визначення сили м'язів нижньої кінцівки за індексом Мотрісіті
10. Оцінювання постурального балансу (проба Ромберга)
11. Тест п'яти присідань
12. Тест на усунення опори
13. Тест «Встань та іди» з відліком часу
14. Тест «чотири квадрати»
15. Оцінка патологічних пірамідних рефлексів (Бабінського, Оппенгейма, Гордона, Шеффера)
16. Дослідження полів зору
17. Тест контролю тулуба
18. Оцінювання постурального балансу (шкала рівноваги Берга)
19. Оцінювання балансу в положенні сидючи (sitting balance score)
20. Оцінювання сили м'язів нижніх кінцівок за тестом «Моторний контроль вертикалізації»

2. Практичні навички фізичного терапевта з клінічного реабілітаційного менеджменту в неврологічній практиці

1. Позиціонування пацієнта для запобігання пролежнів
2. Позиціонування пацієнта лежачи на боці при хребтово-спино-мозковій травмі, гострому порушенні мозкового кровообігу, черепно-мозковій травмі
3. Позиціонування пацієнта лежачи на животі
4. Позиціонування пацієнта сидючи у кріслі колісному
5. Позиціонування пацієнта у ліжку (зміна положення пацієнта у ліжку залежно від розташування – вище до подушки, ближче до краю ліжка тощо.)
6. Переміщення пацієнта сидючи вздовж краю ліжка
7. Пересаджування пацієнта на поверхні однакової висоти
8. Пересаджування пацієнта на поверхні різної висоти
9. Пересаджування пацієнта у крісло колісне
10. Переміщення та страхування пацієнта на кріслі колісному
11. Переміщення пацієнта з положення сидючи в положення стоячи
12. Страхування пацієнта у положенні стоячи та стоячи з різними допоміжними засобами

13. Страхування пацієнта під час ходьби
14. Перша допомога при контузії
15. Перша допомога при ушкодженні спинного мозку
16. Перша допомога при черепно-мозковій травмі

3. Практичні навички фізичного терапевта з оцінювання порушень опорно-рухового апарату

1. Тест Apley's
2. Тест Ludington
3. Тест Speed (долоня доверху)
4. Тест Боудена (Bowden)
5. Тест Транделенбурга. Визначення сили та витривалості абдукторів кульшового суглоба
6. Симптом Штеймана
7. Тест «больової дуги при імпіджмент синдромі»
8. Thomson test
9. Візуально-діагностичне оцінювання порушень постави у дітей
10. Визначення інтенсивності та динаміки болю за шкалою ВАШ
11. Тест Адамса (Adams) з нахилом уперед
12. Тест Ласега (Lasegue)

4. Практичні навички фізичного терапевта з клінічного реабілітаційного менеджменту та втручання при порушеннях опорно-рухового апарату

1. Демонстрація підбору тростини
2. Демонстрація підбору ходунків
3. Демонстрація підбору пахвових милиць
4. Демонстрація підбору ліктювих милиць (канадок)
5. Демонстрація навички ходьби з милицями без опори на ушкоджену кінцівку
6. Демонстрація навички ходьби приставним кроком
7. Демонстрація навички ходьби перемінним кроком
8. Демонстрація навички ходьби з милицями за типом «лижної ходьби»
9. Демонстрація навички спуску з милицями по сходах
10. Демонстрація навички підйому з милицями по сходах
11. Демонстрація навички ходьби з однією милицею, чи тростиною
12. Техніка переходу в положення лежачи на здоровому боці після ендопротезування кульшового суглоба
13. Техніка переходу з положення лежачи в положення сидячи після операції ендопротезування кульшового суглоба
14. Техніка підйому з положення сидячи за допомогою ходунків для пацієнтів після ендопротезування кульшового суглоба

15. Техніка підйому з положення сидячи за допомогою милиць для пацієнтів після ендопротезування кульшового суглоба
16. Навчання техніки ходьби з ходунками для пацієнтів після ендопротезування кульшового суглоба
17. Перша допомога при опроміненні
18. Перша допомога при травматичній ампутації
19. Перша допомога при кровотечі
20. Перша допомога при переломах кісток
21. Перша допомога при закритому ушкодженні

5. Мануально-м'язове тестування

1. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні стегна
2. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у згинанні стегна
3. Мануально-м'язове тестування м'язів, які виконують приведення стегна
4. Мануально-м'язове тестування м'язів, які виконують відведення стегна
5. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні гомілки
6. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у згинанні гомілки
7. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у дорсіфлексії стопи
8. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у плантарній флексії стопи
9. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у розгинанні плеча
10. Мануально-м'язове тестування м'язів, що беруть участь у згинанні плеча
11. Мануально-м'язове тестування м'язів, що виконують рухи передпліччя
12. Мануально-м'язове тестування м'язів, що виконують рух кисті
13. Мануально-м'язове тестування м'язів, які виконують приведення плеча
14. Мануально-м'язове тестування м'язів, які виконують відведення плеча
15. Мануально-м'язове тестування м'язів згиначів поперекового відділу хребта
16. Мануально-м'язове тестування м'язів розгиначів поперекового відділу хребта

6. Гоніометрія

1. Оцінювання активного діапазону рухів у кульшовому суглобі
2. Оцінювання активного діапазону рухів у колінному суглобі
3. Оцінювання активного діапазону рухів у надп'яtkово-гомілковому суглобі

4. Оцінка активного діапазону рухів в плечовому суглобі
5. Оцінка активного діапазону рухів в ліктьовому суглобі
6. Оцінка активного діапазону рухів в променево-зап'ястковому суглобі
7. Оцінювання активного діапазону рухів у шийному відділі хребта
8. Оцінювання активного діапазону рухів у поперековому відділі хребта

7. Практичні навички фізичного терапевта в педіатрії

1. Оцінка фізичного розвитку дитини непараметричним методом
2. Оцінка моторного розвитку дитини за шкалою Альберта (AIMS)
3. Оцінка рефлексів новонароджених
4. Оцінка симптомів підвищеного нервово-м'язового збудження при гіпокальціємії у дітей (Хвостека, Труссо, Люста)
5. Навчання батьків/опікунів позиціонуванню дитини зі зниженим м'язовим тонусом в положенні на животі
6. Навчання батьків/опікунів позиціонуванню дитини зі зниженим м'язовим тонусом в положенні на спині
7. Навчання батьків/опікунів позиціонуванню дитини зі зниженим м'язовим тонусом в положенні на боці
8. Навчання батьків/опікунів трансферу дитини з положення лежачи на руки доглядача
9. Навчання батьків/опікунів позиціонуванню дитини на руках доглядача
10. Демонстрація стимуляції у дитини сидіння набік («поза русалки») без допоміжних засобів
11. Демонстрація стимуляції у дитини кроків без допоміжних засобів
12. Демонстрація стимуляції у дитини тримання голови без допоміжних засобів
13. Демонстрація стимуляції у дитини тримання голови з використанням оверболу
14. Демонстрація стимуляції у дитини опори на витягнутих верхніх кінцівках з використанням оверболу
15. Демонстрація стимуляції у дитини положення на колінах з використанням оверболу
16. Навчання батьків/опікунів позиціонуванню дитини з підвищеним м'язовим тонусом в положенні на животі
17. Навчання батьків/опікунів позиціонуванню дитини з підвищеним м'язовим тонусом в положенні на спині
18. Навчання батьків/опікунів позиціонуванню дитини з підвищеним м'язовим тонусом в положенні на боці
19. Перша допомога при сторонніх тілах дихальних шляхів у дітей
20. Перша допомога при нападі судом
21. Проведення серцево-легеневої реанімації дитині до 1 року
22. Проведення серцево-легеневої реанімації дитині старше 1 року

8. Практичні навички фізичного терапевта при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем

1. Підібрати дренажне положення при ураженні лівої легені в залежності від долі, сегменту та поверхні
2. Підібрати дренажне положення при ураженні правої легені в залежності від долі, сегменту та поверхні
3. Підібрати дренажне положення при ураженні обидвох легень в залежності від долі, сегменту та поверхні
4. Маніпуляційне втручання «Стискання»
5. Маніпуляційне втручання «Спружинення ребер»
6. Маніпуляційне втручання «Ротація»
7. Маніпуляційне втручання «Піднімання знизу»
8. Маніпуляційне втручання «Примушування»
9. Маніпуляційне втручання «Мануальний тиск»
10. Маніпуляційне втручання «Мануальна вібрація»
11. Маніпуляційне втручання «Перкусія» (лікувальна)
12. Маніпуляційне втручання «Кероване відкашлювання»
13. Маніпуляційне втручання «Дихання через підтиснуті губи»
14. Маніпуляційне втручання «Відскакування»
15. Маніпуляційне втручання «Відкашлювання з допомогою»
16. Маніпуляційне втручання «Автогенний дренаж»
17. Динамічна дихальна вправа для зменшення/ліквідації бронхоспазму
18. Навчання пацієнта з переміжною кульгавістю виконанню тренувань на біговій доріжці.
19. Навчання пацієнта з серцевою недостатністю техніки виконання інспіраторних м'язових тренувань.
20. Навчання пацієнта техніки виконання інспіраторної спірометрії, орієнтованої на потік.
21. Навчання пацієнта техніки виконання інспіраторної спірометрії, орієнтованої на об'єм.
22. Навчання пацієнта використанню шкали Борга для дозування навантаження при самостійних заняттях вправами вдома.
23. Навчання пацієнта з гострим інфарктом міокарда терапевтичним вправам з вихідного положення лежачи на спині.
24. Навчання пацієнта з гострим інфарктом міокарда терапевтичним вправам з вихідного положення сидячи.
25. Навчання пацієнта з гострим інфарктом міокарда терапевтичним вправам з вихідного положення стоячи.
26. Розрахунок діапазону тренувальної частоти серцевих скорочень за формулою Карвонена.
27. Розрахунок діапазону тренувальної частоти серцевих скорочень за формулою Карвонена з використанням рівняння регресії Кетейн для визначення максимальної ЧСС у пацієнтів з серцевою недостатністю, котрі приймають бета-блокатори.

28. Перша допомога при гострій судинній недостатності
29. Перша допомога при підозрі на гострий інфаркт міокарду
30. Перша допомога при підозрі на гострий мозковий інсульт
31. Перша допомога при непрохідності дихальних шляхів
32. Виконання непрямого масажу серця і штучної вентиляції легень
33. Перша допомога при пневмотораксі